

บทที่ 5

บทสรุป

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.2540) ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ขึ้นเป็นองค์กรอิสระ เพื่อให้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยควบคุมและรับผิดชอบเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา รวมถึงการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้ง 5 รูปแบบ อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจอย่างไม่จำกัดในการจัดการเลือกตั้ง กล่าวคือ คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถใช้อำนาจในเชิงบริหารในการจัดการเลือกตั้งอย่างเป็นกลาง เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์และยุติธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจในเชิงนิติบัญญัติ โดยการออกประกาศกำหนดการทั้งหลายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและคล่องตัวในทางปฏิบัติ และคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจเชิงตุลาการ โดยการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริง และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

สำหรับการจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 รูปแบบ เดิมกระบวนการดำเนินการจัดการเลือกตั้งทั้งหมดอยู่ในอำนาจของกระทรวงมหาดไทย แต่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้ผู้รับผิดชอบดูแล จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องดำเนินการต่างๆ ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจไว้ ซึ่งประกอบไปด้วยกฎหมายที่สำคัญๆ อันได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.2540) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2541 พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 และรวมถึงประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งต่างๆ ด้วย และเพื่อให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และสามารถดูแลจัดการการเลือกตั้งได้อย่างทั่วถึง กฎหมายจึงกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ

จังหวัด (กต.จว.) ขึ้นในทุกจังหวัด เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าบทบาทสำคัญในการจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนั่นเอง นอกจากนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งยังได้จัดตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กต.ท้องถิ่น) และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผอ.กต.ท้องถิ่น) เพื่อให้เข้ามามีบทบาทในการเลือกตั้งท้องถิ่นมากขึ้นด้วย

ในการที่กฎหมายกำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง เป็นเพราะการเลือกตั้งผู้นำและผู้แทนท้องถิ่นเปรียบเสมือนหัวใจของการปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ การปกครองระดับท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของการปกครองระดับชาติ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นจึงต้องมาจากการเลือกตั้ง เช่นเดียวกับการได้มาซึ่งผู้นำและผู้แทนของการปกครองระดับชาติด้วย ซึ่งเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วยหลักสำคัญ 3 หลัก คือ หลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หลักการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง การควบคุมการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักความเป็นอิสระในการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วยความเป็นอิสระที่สำคัญ 2 ส่วน คือ ความเป็นอิสระในการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่น ความเป็นอิสระในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วยการที่สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งสามารถถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งสามารถริเริ่มเสนอข้อบัญญัติสภาท้องถิ่นได้ ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของสภาท้องถิ่นได้ และประชาชนสามารถประเมินผลงานของสภาท้องถิ่นได้

จากการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรที่ถูกสร้างหรือจัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ดูแลจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งส่งผลให้หัวใจสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่นตามกฎหมายใหม่คือ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.2540) ก็ต้องเป็นการเลือกตั้งที่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมด้วยเช่นกัน แต่เนื่องจากคำว่า “โดยสุจริตและเที่ยงธรรม” เป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก ดังนั้นมาตรฐานในการวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ถูก

กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญว่า “เพียงมีเหตุอันควรเชื่อว่า” มีความไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมเกิดขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางเนื้อหา หรือหลักเกณฑ์ทางรูปแบบ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็มีอำนาจในการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้ ไม่ว่าจะ ก่อนการประกาศผลการเลือกตั้งหรือหลังประกาศผลการเลือกตั้งแล้วก็ตาม แต่ในการพิจารณาถึง “เหตุอันควรเชื่อว่า” หรือ “หลักฐานอันควรเชื่อว่า” ก็ทำให้เกิดปัญหาได้อีกเช่นกัน เพราะการพิจารณาว่าสิ่งใดเป็น หลักฐานอันควรเชื่อหรือไม่ นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสติปัญญาของแต่ละบุคคล ซึ่งมีไม่เท่ากันอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความไม่มีมาตรฐานที่จะเชื่อถือได้ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศผลการเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือไม่ และเมื่อ คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องคำนึงถึงความสุจริตและเที่ยงธรรมดังกล่าว อีกทั้งการหาข้อยุติของหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า มันทำได้ค่อนข้างยาก จึงทำให้กรณีที่มีการร้องเรียนก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง หรือการร้องคัดค้านหลังประกาศผลการเลือกตั้งยังคงค้างอยู่มาก โดยเฉพาะการร้องเรียนกล่าวหาก่อนประกาศผลการเลือกตั้งที่มีจำนวนมาก ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องทำการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงเสียก่อน อีกทั้งหากการสืบสวนสอบสวนของ คณะกรรมการการเลือกตั้งประสบกับปัญหาและข้อบกพร่องอื่นๆ อีกมากมายก็จะทำให้กว่าจะมีการประกาศผลการเลือกตั้งได้ ต้องใช้เวลานาน ทำให้การประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเกิดความล่าช้าตามไปด้วย แต่ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนให้ถูกต้อง เพื่อให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามที่กฎหมายกำหนดแล้วประกาศผลการเลือกตั้งเลย ก็จะทำให้เท่ากับว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายนั่นเอง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2541 และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 ในการดำเนินการต่างๆ ในการจัดการเลือกตั้งทั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้งหรือหลังประกาศผลการเลือกตั้ง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม แต่ผลที่ตามมาจากการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งก็คือ ปัญหาทางกฎหมายในการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นล่าช้า อีกทั้งปัญหาดังกล่าวนี้นี้ยังทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมายตามมาอีกหลายประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ปัญหาการกำหนดวันเริ่มต้นสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัญหาต่อตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยตรง เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดวันเริ่มต้นสมาชิกภาพเอาไว้ว่า “...นับแต่วันเลือกตั้ง” ซึ่งถ้าเกิดกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งล่าช้า ก็ย่อมส่งผลให้การดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ไม่ครบ 4 ปี อย่างแท้จริง อีกทั้งในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นได้รับการประกาศผลการเลือกตั้งไม่พร้อมกัน โดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยังไม่ได้รับการประกาศผลการเลือกตั้งจนผ่านไปเป็นระยะเวลาเวลานานมาก ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่สำคัญย่อมส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนต่อประชาชนในท้องถิ่นได้ เพราะเมื่อมีสภาท้องถิ่น แต่ยังไม่มียาวยบริหารท้องถิ่น หรือมีฝ่ายบริหารท้องถิ่น แต่ยังไม่มียาวยบริหารท้องถิ่น การทำงานก็ย่อมจะไม่สำเร็จราบรื่นด้วยดีอย่างแน่นอน

ประการที่สอง ปัญหาการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัญหาต่อตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยตรงเช่นเดียวกับปัญหาในประการแรกที่กล่าวมา และเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับปัญหาการเริ่มต้นสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นด้วย เนื่องจากการเริ่มจ่ายค่าตอบแทนจะเริ่มตั้งแต่ “วันเลือกตั้ง” เช่นกัน แต่ในกรณีของสมาชิกสภาท้องถิ่น หากมีการเลือกตั้งใหม่หลายครั้ง จะถือว่าเริ่มได้รับค่าตอบแทนนับแต่วันเลือกตั้งครั้งสุดท้าย แม้ว่าการเริ่มสมาชิกภาพจะเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้งที่มีการประกาศรับรองผลการเลือกตั้งครั้งแรกก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าย่อมเกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ได้รับเลือกตั้งเลย ส่วนในกรณีของผู้บริหารท้องถิ่น มิได้ขึ้นอยู่กับสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่เกิดกรณีที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นครั้งแรก หรือหลายครั้งแต่อย่างไร แต่เมื่อประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อใดก็ถือว่า “วันเลือกตั้ง” ก็คือ วันเลือกตั้งครั้งหลังนั้นอยู่แล้ว

ประการที่สาม ปัญหาการเปิดประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครั้งแรก เป็นปัญหาต่อการเปิดประชุมเพื่อเลือกประธานสภา รองประธานสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งการที่ฝ่ายบริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับเลือกตั้งจะต้องแถลงนโยบายต่อสภาด้วยแล้วจึงจะบริหารราชการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้ ซึ่งการเปิดประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก หากกฎหมายมิได้มีเจตนารมณ์ที่จะให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นครบตามจำนวนในสภา กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 รูปแบบก็คงจะบัญญัติให้ชัดเจนไปแล้ว นอกจากนี้ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นครบตามจำนวนแล้ว แต่ยังไม่ประกาศผลการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งอาจมองดูเหมือนว่าสภาท้องถิ่นสามารถเปิดประชุมสภาครั้งแรกได้แล้ว แต่ก็ยังทำให้เกิดปัญหาได้อีกอยู่ดี เนื่องจากทำ

ให้เกิดช่องว่างในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ กล่าวคือ ไม่มีผู้บริหารท้องถิ่นที่จะทำหน้าที่ในการเสนองาน หรือโครงการต่างๆ ที่จะให้สภาอนุมัติ เพื่อประโยชน์ของประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง

และประการที่สี่ ปัญหาผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น ในระหว่างที่ไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัญหาต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย เนื่องจากปัจจุบันกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทุกรูปแบบได้กำหนดให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นข้าราชการประจำเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นได้ “เท่าที่จำเป็น” ในระหว่างที่ยังไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น จึงเกิดปัญหาว่าการกระทำเท่าที่จำเป็นจะหมายถึง แค่ไหน เพียงใด เพราะกฎหมายมิได้กำหนดให้ชัดเจน จึงทำให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่กล้าตัดสินใจกระทำการใดๆ มากจนเกินไป ได้แต่คอยประคองงานในหน้าที่ของตนเองและงานค้างเก่าที่ผู้บริหารคนเดิมสั่งการไว้และอยู่ในระหว่างดำเนินงานอยู่ให้ดีเท่านั้น และเมื่อเป็นเช่นนี้ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่ไม่มีผู้บริหารท้องถิ่นในอีกหลายด้าน เช่น ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการเงินการคลัง ด้านพัฒนาโครงสร้าง ด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางกฎหมายอื่นๆ ในการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นอื่นๆ อีกดังนี้ **ปัญหาทางกฎหมายในการกำหนดจำนวนคณะกรรมการการเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้งต้องมีมติเป็นเอกฉันท์** ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการที่กฎหมายได้บัญญัติเอาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อปัญหาที่สำคัญที่กล่าวมาก่อนหน้านี้แล้วคือ ปัญหาความล่าช้าในการประกาศผลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย ปัญหาต่อมาคือ **ปัญหาทางกฎหมายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ออกคำวินิจฉัยเป็นหนังสือก่อนการประกาศให้มีการเลือกตั้ง** เป็นปัญหาที่เมื่อกฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องทำคำวินิจฉัยชี้ขาดเป็นคำสั่งเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว แต่ยังไม่มีการออกคำสั่งเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่พิจารณาวินิจฉัยทุกคน ตามที่กฎหมายกำหนดบังคับไว้ ก็ย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาต่อตัวผู้ที่ได้รับคำสั่งและเป็นปัญหาต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งในการจัดการเลือกตั้งต่อไปด้วย และสุดท้ายคือ **ปัญหาทางกฎหมายในการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ส่งผลกระทบต่อการใช้อำนาจในการประกาศผลการเลือกตั้ง** ซึ่งถือ

ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างมากประการหนึ่ง เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติอย่างชัดเจนใดๆ ในการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเมื่อไม่มีบทบัญญัติให้ชัดเจน จึงทำให้ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยออกมาเพื่อเป็นบรรทัดฐานว่า คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นที่สุดไม่สามารถตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายได้โดย องค์การศาล ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่าแม้ว่าจะมิได้มีบทบัญญัติโดยบัญญัติไว้ชัดเจนถึงการ ตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ก็มีได้หมายความว่าองค์การอิสระตาม รัฐธรรมนูญจะไม่สามารถถูกตรวจสอบได้โดยองค์การอื่นๆ เพราะถ้าไม่มีองค์การใดเข้าตรวจสอบ การใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ ก็เท่ากับว่าเป็นการขัดต่อหลักการปกครอง ประเทศ กล่าวคือ “หลักการแบ่งแยกอำนาจ” และ “หลักนิติรัฐ” นั่นเอง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดถึงปัญหาทางกฎหมายในการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา ท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นนั้น จะเห็นได้ว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดก็คือ การประกาศผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นล่าช้า ซึ่งผู้เขียนได้วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายแล้วว่า อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุที่มีการร้องเรียนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่น หรือด้วยเหตุที่คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือนับคะแนนใหม่ หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และด้วย เหตุที่สำคัญที่สุดก็คือ กฎหมายมิได้กำหนดระยะเวลาในการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา ท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นไว้ และเมื่อกรอบความคิดในการควบคุมดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ตามกฎหมาย ที่ต้องการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้เป็นไปโดยสุจริตและ เที่ยงธรรมเป็นคำที่กว้างมาก จึงทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นมี ปัญหาหลายประการ โดยปัญหาหลักก็คือ “ปัญหาทางกฎหมาย” เนื่องจากกฎหมายเป็น เครื่องมือสำคัญในการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การแก้ไขปัญหาก็ จำเป็นต้องแก้ไขปัญหาในทางกฎหมายเสียก่อน เพราะถือว่าเป็นต้นเหตุของปัญหาทั้งหมด ดังนั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า แนวทางแก้ไขปัญหาทางกฎหมายในการประกาศผล การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น จึงควรแก้ไขโดยการกำหนดเงื่อนไขหรือ จำกัดระยะเวลาในการประกาศผลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ในบทบัญญัติแห่ง กฎหมายซึ่งก็คือ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 ให้ชัดเจนว่าควรประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นภายใน 60 หรือ 90 วัน และควรกำหนดมอบอำนาจให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ทำหน้าที่ใน

การประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น โดยกำหนดในบทบัญญัติ แห่งกฎหมายให้ชัดเจนด้วยเช่นกัน เพื่อจะได้เป็นการแบ่งเบาภาระอันหนักของคณะกรรมการ การเลือกตั้งได้ทางหนึ่ง นอกจากนี้แนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งจะเป็น เครื่องมือในการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้อีกทางหนึ่งก็คือ การกำหนดให้มี "ศาลเลือกตั้ง" ในระบบศาลยุติธรรมของไทยเพื่อทำหน้าที่พิจารณาคดีเลือกตั้ง โดยเฉพาะ ซึ่งการกำหนดให้มีศาลเลือกตั้งดังกล่าวนี้ จะเป็นการทำให้คดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คดีเกี่ยวกับการประกาศผลการเลือกตั้งของคณะกรรมการ การเลือกตั้งได้รับการพิจารณาอย่างรวดเร็วและเป็นระบบ นอกจากนั้นยังเป็นการยุติปัญหาใน เรื่องเขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครองในการพิจารณาวินิจฉัยถึงการใช้อำนาจของ คณะกรรมการการเลือกตั้งอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งอีกด้วย